

## MEMO

Aan : Herman Heideveld

Van : Mark Daalwijk

Datum: : 10 maart 2008

Onderwerp : Woningen Meiweg te Geesteren; beoordeling geurcontouren, externe veiligheid en luchtkwaliteit

### Inleiding

Aan de Meiweg te Geesteren bestaat een voornemen om enkele woningen bij de bestaande bebouwde kom te realiseren. In verband met de hiervoor te volgen WRO-procedure moet een milieutoets worden uitgevoerd. Bekeken moet worden of omringende bedrijven niet in hun bedrijfsvoering worden belemmerd en of voor de bewoners van de woning een voldoende aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd. In het vervolg van deze notitie worden daarom de milieucontouren van omliggende bedrijven in beeld gebracht. Daarbij gaat het uitsluitend om de geurcontouren van agrarische bedrijven. Niet-agrarische bedrijven zijn in de directe omgeving namelijk niet aanwezig. Verder wordt aandacht besteed aan externe veiligheid en luchtkwaliteit.

### Geurcontouren veehouderijbedrijven

#### *Wettelijk kader*

Toetsing van agrarische geurhinder dient vanaf 1 januari 2007 plaats te vinden aan de hand van het gestelde in de Wet geurhinder en veehouderij (verder aangeduid met Wgv). Cumulatieve stankhinder hoeft daarbij niet te worden bepaald, zodat kan worden volstaan met het in beeld brengen van de individuele geurcontouren van veehouderijbedrijven in de omgeving van de voorgestane ruimtelijke ontwikkeling. De Wgv geeft twee methoden voor het beoordelen van geur bij veehouderijbedrijven:

1. De geuremissie van een diercategorie is bekend

Aan de hand van de vergunde dieraantallen wordt met behulp van de in de Regeling geurhinder en veehouderij opgenomen omrekeningsfactoren de geuremissie van het veehouderijbedrijf berekend (uitgedrukt in het aantal odour units per seconde). Deze geuremissie wordt vervolgens ingevoerd in een verspreidingsmodel, dat als resultaat de in de omgeving optredende geurbelasting geeft (uitgedrukt in het aantal odour units per kubieke meter lucht als 98-percentielwaarde).

2. De geuremissie van een diercategorie is niet bekend

Voor deze diercategorieën gelden volgens de Wgv vaste minimumafstanden (bijvoorbeeld voor melkrundvee en paarden).

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet onderzoek worden gedaan naar de geurcontouren van omliggende veehouderijbedrijven. Enerzijds moet worden bekeken of de voorgestane ontwikkeling de rechten van veehouderijbedrijven niet aantast, terwijl anderzijds voor nieuwe geurgevoelige objecten een aanvaardbaar woon- en leefklimaat moet kunnen worden gewaarborgd. De berekening van de stankcontour vindt plaats met het softwarepakket V-Stacks Gebied.

Het uitgangspunt bij ruimtelijke ordening is dat moet worden uitgegaan van de grens van het agrarisch bouwperceel. De in het verspreidingsmodel in te voeren parameters gemiddelde gebouwhoogte, schoorsteenhoogte, diameter en uitreesnelheid moet daarbij op 0 worden gesteld. Zodoende wordt een "worst case scenario" gevolgd.



Als een veehouderijbedrijf in de bestaande situatie al wordt beperkt in zijn mogelijkheden door een nabijgelegen geurgevoelig object geldt een ander uitgangspunt. In een dergelijk geval dient namelijk de geurcontour van de daadwerkelijk vergunde situatie in kaart te worden gebracht.

In plaats van de grens van het agrarisch bouwperceel dient dan het emissiepunt als meet- en rekenpunt. Bovendien gelden voor de gemiddelde gebouwhoogte, schoorsteenhoogte, diameter en uittreesnelheid de vergunde waarden als invoerwaarde. In de omgeving van het geurgevoelige object moet de op deze wijze bepaalde geurcontour worden gevolgd.

De gemeente Berkelland is gelegen binnen een concentratiegebied als bedoeld in de Meststoffenwet. Binnen dergelijke gebieden moet de berekende geurbelasting op grond van de Wgv worden getoetst aan twee standaardnormen:

- 3 odour units per kubieke meter lucht voor geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom;
- 14 odour units per kubieke meter lucht voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom.

Voor dieren die niet zijn te herleiden tot odour units gelden daarnaast de volgende minimale afstanden:

- 100 meter voor geurgevoelige objecten in de bebouwde kom;
- 50 meter voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom.

Bij verordening mogen gemeenten binnen bepaalde grenzen van de normen in de Wgv afwijken. Deze afwijkende normen gelden dan vervolgens binnen een bepaald gebied. Het hanteren van afwijkende normen moet worden onderbouwd vanuit een ruimtelijke visie op de ontwikkeling van het gebied, de zogenaamde gebiedsvisie. Daarbij moet een relatie worden gelegd met de bestaande en de te verwachten achtergrondbelasting aan geur in het gebied. Op deze wijze is het mogelijk maatwerk te leveren per gebied, zodat een balans kan worden gevonden tussen de gewenste ruimte voor veehouderijbedrijven enerzijds en de bescherming van gevoelige objecten anderzijds.

Overigens wordt voor bedrijven die vallen onder de werkingssfeer van het Besluit landbouw milieubeheer ook bij de beoordeling van de toelaatbaarheid van ruimtelijke ontwikkelingen aangesloten bij de in dat besluit vermelde afstanden:

- 100 meter voor woningen in de bebouwde kom;
- 50 meter voor woningen buiten de bebouwde kom.

### Overwegingen

In de omgeving van de bouwlocatie bevinden zich een aantal veehouderijbedrijven. Deze bedrijven worden hieronder nader toegelicht (zie ook de bijgevoegde uitsnede van de bestemmingsplankaart).

### Meiweg 30

Aan dit bedrijf is op 12 september 2006 een revisievergunning verleend. Het bedrijf valt vanwege het vergunde veebestand niet onder de werkingssfeer van het Besluit landbouw milieubeheer. In onderstaande tabel zijn het maximaal te houden aantal dieren en de berekening van de geuremissie weergegeven.

| Hoofdcategorie | Diersoort                                                                 | Stalsysteem               | ODOUR units per dier | Ammoniak per dier | RAV Code | aantal dieren | aantal OU | Ammoniak in kg |
|----------------|---------------------------------------------------------------------------|---------------------------|----------------------|-------------------|----------|---------------|-----------|----------------|
| Rundvee        | vrouwelijk jongvee tot 2 jaar                                             | alle huisvestingssystemen | niet vastgesteld     | 3,9               | A 3      | 29            | 0         | 113,1          |
| Rundvee        | vleesstieren en overig vleesvee van 6 tot 24 maanden (roodvleesproductie) | alle huisvestingssystemen | 35,6                 | 7,2               | A 6      | 1             | 35,6      | 7,2            |
| Paarden        | volwassen paarden (3 jaar en ouder)                                       | alle huisvestingssystemen | niet vastgesteld     | 5                 | K 1      | 17            | 0         | 85             |
| Paarden        | paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)                                      | alle huisvestingssystemen | niet vastgesteld     | 2,1               | K 2      | 45            | 0         | 94,5           |
| TOTAAL :       |                                                                           |                           |                      |                   |          |               | 35,6      | 299,8          |

Met een dergelijk gering aantal odour units zijn de vanwege de niet tot deze eenheid te herleiden diercategorieën aan te houden vaste afstanden maatgevend. Uitgangspunt is dan een minimaal aan te houden afstand van 100 meter. Aan deze afstand wordt in onderhavige situatie voldaan.



### Morsweg 30

Aan dit bedrijf is op 3 juni 2003 een revisievergunning verleend. Het bedrijf valt vanwege het vergunde veebestand niet onder de werkingssfeer van het Besluit landbouw milieubeheer. In onderstaande tabel zijn het maximaal te houden aantal dieren en de berekening van de geuremissie weergegeven.

| Hoofdcategorie | Diersoort                             | Stalsysteem                                                             | ODOUR units per dier | Ammoniak per dier | RAV Code   | aantal dieren | aantal OU | Ammoniak in kg |
|----------------|---------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|----------------------|-------------------|------------|---------------|-----------|----------------|
| Rundvee        | melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar  | overige huisvestingssystemen, beweiden                                  | niet vastgesteld     | 9,5               | A 1.6.1    | 80            | 0         | 760            |
| Rundvee        | vrouwelijk jongvee tot 2 jaar         | alle huisvestingssystemen                                               | niet vastgesteld     | 3,9               | A 3        | 60            | 0         | 234            |
| Varkens        | biggenopfok (gespeende biggen)        | overige huisvestingssystemen; hokoppervlak maximaal 0,35 m <sup>2</sup> | 7,8                  | 0,6               | D 1.1.16.1 | 280           | 2184      | 168            |
| Varkens        | kraamzeugen (incl. biggen tot spenen) | overige huisvestingssystemen                                            | 27,9                 | 8,3               | D 1.2.18   | 30            | 837       | 249            |
| Varkens        | guste en dragende zeugen              | overige huisvestingssystemen, individuele huisvesting                   | 18,7                 | 4,2               | D 1.3.14   | 60            | 1122      | 252            |
| Varkens        | dekberen, 7 maanden en ouder          | overige huisvestingssystemen                                            | 18,7                 | 5,5               | D 2.5      | 1             | 18,7      | 5,5            |
| TOTAAL :       |                                       |                                                                         |                      |                   |            |               | 4161,7    | 1668,5         |

Het berekende aantal van 4.162 odour units is ingevoerd in V-Stacks Gebied. Met behulp van dit verspreidingsmodel zijn de geurcontouren van 3 en 14 odour units bepaald. Zoals valt op te maken uit bijlage 1 wordt ter plaatse van de toekomstige woningen aan de Meiweg de geldende normwaarde van 3 odour units niet overschreden.

### Morsweg 34-36

Aan dit bedrijf is op 5 januari 2007 een revisievergunning verleend. Het bedrijf valt vanwege het vergunde veebestand niet onder de werkingssfeer van het Besluit landbouw milieubeheer. In onderstaande tabel zijn het maximaal te houden aantal dieren en de berekening van de geuremissie weergegeven.

| Hoofdcategorie | Diersoort                                                                                                          | Stalsysteem                                                            | ODOUR units per dier | Ammoniak per dier | RAV Code | aantal dieren | aantal OU | Ammoniak in kg |
|----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|----------------------|-------------------|----------|---------------|-----------|----------------|
| Rundvee        | melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar                                                                               | overige huisvestingssystemen, beweiden                                 | niet vastgesteld     | 9,5               | A 1.6.1  | 122           | 0         | 1159           |
| Rundvee        | vrouwelijk jongvee tot 2 jaar                                                                                      | alle huisvestingssystemen                                              | niet vastgesteld     | 3,9               | A 3      | 75            | 0         | 292,5          |
| Varkens        | vleesvarkens, opfokberen van ca. 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van ca. 25 kg tot eerste dekking, zie eindnoot 5 | overige huisvestingssystemen; hokoppervlak maximaal 0,8 m <sup>2</sup> | 23,0                 | 2,5               | D 3.4.1  | 300           | 6900      | 750            |
| TOTAAL :       |                                                                                                                    |                                                                        |                      |                   |          |               | 6900      | 2201,5         |

Vanwege de geringe geuremissie en de relatief grote afstand (ca. 520 meter) ten opzichte van de nieuwe woningen is voor dit bedrijf geen berekening met V-Stacks Gebied uitgevoerd. Met zekerheid kan worden gesteld dat de vanwege dit bedrijf optredende geurconcentraties ter plaatse van deze woningen ruimschoots onder de norm blijven.

### Slaapweg 4

Aan dit bedrijf is op 29 juli 2005 een revisievergunning verleend. Het bedrijf valt vanwege het vergunde veebestand niet onder de werkingssfeer van het Besluit landbouw milieubeheer. In onderstaande tabel zijn het maximaal te houden aantal dieren en de berekening van de geuremissie weergegeven.



| Hoofdcategorie | Diersoort                                                                                                          | Stalsysteem                                                                                                                                                                                               | ODOUR units per dier | Ammoniak per dier | RAV Code    | aantal dieren | aantal OU | Ammoniak in kg |
|----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|-------------------|-------------|---------------|-----------|----------------|
| Rundvee        | melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar                                                                               | overige huisvestingssystemen, beweid                                                                                                                                                                      | niet vastgesteld     | 9.5               | A 1.6.1     | 103           | 0         | 978.5          |
| Rundvee        | vrouwelijk jongvee tot 2 jaar                                                                                      | alle huisvestingssystemen                                                                                                                                                                                 | niet vastgesteld     | 3.9               | A 3         | 87            | 0         | 339.3          |
| Varkens        | vleesvarkens, opfokberen van ca. 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van ca. 25 kg tot eerste dekking, zie eindnoot 5 | mestkelders met (water- en) mestkanaal met schuine putwand met metalen driekantroosters op het mestkanaal; emitterend mestoppervlak groter dan 0,18 m <sup>2</sup> , maar kleiner dan 0,27 m <sup>2</sup> | 17.9                 | 1.4               | D 3.2.7.1.2 | 420           | 7518      | 588            |
| Varkens        | vleesvarkens, opfokberen van ca. 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van ca. 25 kg tot eerste dekking, zie eindnoot 5 | overige huisvestingssystemen; hokoppervlak maximaal 0,8 m <sup>2</sup>                                                                                                                                    | 23.0                 | 2.5               | D 3.4.1     | 96            | 2208      | 240            |
| Varkens        | vleesvarkens, opfokberen van ca. 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van ca. 25 kg tot eerste dekking, zie eindnoot 5 | overige huisvestingssystemen; hokoppervlak groter dan 0,8 m <sup>2</sup>                                                                                                                                  | 23.0                 | 3.5               | D 3.4.2     | 270           | 6210      | 945            |
| TOTAAL :       |                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                           |                      |                   |             |               | 15936     | 3090.8         |

Het berekende aantal van 15.936 odour units is ingevoerd in V-Stacks Gebied. Met behulp van dit verspreidingsmodel zijn de geurcontouren van 3 en 14 odour units bepaald. Zoals valt op te maken uit bijlage 1 wordt ter plaatse van de toekomstige woningen aan de Meiweg de geldende normwaarde van 3 odour units niet overschreden.

#### Stoffersweg 2-4

Aan dit bedrijf is op 27 juni 2000 een revisievergunning verleend. Het bedrijf valt vanwege het vergunde veebestand niet onder de werkingssfeer van het Besluit landbouw milieubeheer. In onderstaande tabel zijn het maximaal te houden aantal dieren en de berekening van de geuremissie weergegeven.

| Hoofdcategorie | Diersoort                                                                                                          | Stalsysteem                                                               | ODOUR units per dier | Ammoniak per dier | RAV Code   | aantal dieren | aantal OU | Ammoniak in kg |
|----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|----------------------|-------------------|------------|---------------|-----------|----------------|
| Rundvee        | melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar                                                                               | overige huisvestingssystemen, beweid                                      | niet vastgesteld     | 9.5               | A 1.6.1    | 26            | 0         | 247            |
| Rundvee        | vrouwelijk jongvee tot 2 jaar                                                                                      | alle huisvestingssystemen                                                 | niet vastgesteld     | 3.9               | A 3        | 19            | 0         | 74.1           |
| Varkens        | biggenopfok (gespeende biggen)                                                                                     | overige huisvestingssystemen; hokoppervlak groter dan 0,35 m <sup>2</sup> | 7.8                  | 0.75              | D 1.1.16.2 | 72            | 561.6     | 54             |
| Varkens        | kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)                                                                              | overige huisvestingssystemen                                              | 27.9                 | 8.3               | D 1.2.18   | 8             | 223.2     | 66.4           |
| Varkens        | guste en dragende zeugen                                                                                           | overige huisvestingssystemen, groepshuisvesting                           | 18.7                 | 4.2               | D 1.3.13   | 13            | 243.1     | 54.6           |
| Varkens        | vleesvarkens, opfokberen van ca. 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van ca. 25 kg tot eerste dekking, zie eindnoot 5 | overige huisvestingssystemen; hokoppervlak groter dan 0,8 m <sup>2</sup>  | 23.0                 | 3.5               | D 3.4.2    | 106           | 2438      | 371            |
| TOTAAL :       |                                                                                                                    |                                                                           |                      |                   |            |               | 3465.9    | 867.1          |

Vanwege de geringe geuremissie en de relatief grote afstand (ca. 520 meter) ten opzichte van de nieuwe woningen is voor dit bedrijf geen berekening met V-Stacks Gebied uitgevoerd. Met zekerheid kan worden gesteld dat de vanwege dit bedrijf optredende geurconcentraties ter plaatse van deze woningen ruimschoots onder de norm blijven.

#### Pasmansweg 1

Aan dit bedrijf is op 22 januari 1992 een revisievergunning verleend. Deze vergunning is op 5 december 2000 gedeeltelijk ingetrokken. Met de inwerkingtreding van het Besluit landbouw milieubeheer is het bedrijf onder de werkingssfeer van deze algemene maatregel van bestuur komen te vallen. In onderstaande tabel zijn het maximaal te houden aantal dieren en de berekening van de geuremissie weergegeven.



| Hoofdcategorie | Diersoort                            | Stalsysteem                            | ODOUR units per dier | Ammoniak per dier | RAV Code | aantal dieren | aantal OU | Ammoniak in kg |
|----------------|--------------------------------------|----------------------------------------|----------------------|-------------------|----------|---------------|-----------|----------------|
| Rundvee        | melk- en kalfkoelen ouder dan 2 jaar | overige huisvestingssystemen, beweiden | niet vastgesteld     | 9,5               | A 1.6.1  | 16            | 0         | 152            |
| Rundvee        | vrouwelijk jongvee tot 2 jaar        | alle huisvestingssystemen              | niet vastgesteld     | 3,9               | A 3      | 14            | 0         | 54,6           |
| TOTAAL :       |                                      |                                        |                      |                   |          |               | 0         | 206,6          |

Vanuit de amvb geldt ten opzichte van binnen de bebouwde kom gelegen geurige objecten een minimaal aan te houden afstand van 100 meter. Aan deze afstand wordt in onderhavige situatie voldaan.

### Externe veiligheid

Het op 27 oktober 2004 in werking getreden Besluit externe veiligheid inrichtingen (verder aangeduid met Bevi) regelt hoe een gemeente of provincie moet omgaan met risico's voor mensen buiten een bedrijf als gevolg van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in een bedrijf. Daartoe legt het besluit het plaatsgebonden risico vast en geeft het besluit een verantwoordingsplicht voor het groepsrisico.

In de omgeving van de voorgestane ontwikkeling zijn geen qua externe veiligheid relevante inrichtingen aanwezig. Het perceel valt buiten de plaatsgebonden risicocontouren van  $10^{-6}$  per jaar en is bovendien niet gelegen in enig invloedsgebied van het groepsrisico.

Het externe veiligheidsbeleid voor het vervoer van gevaarlijke stoffen is door het ministerie van Verkeer en Waterstaat vastgelegd in de nota Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (nota Rnvg). Hierover is vervolgens een circulaire verschenen waarin dit beleid verder is uitgewerkt en verduidelijkt.

In onderhavig plan wordt niet voorzien in verkeersbewegingen die onder de noemer "vervoer gevaarlijke stoffen" vallen. Op wegen in de omgeving is het aantal transporten met gevaarlijke stoffen bovendien zodanig gering, dat de plaatsgebonden risicocontouren van  $10^{-6}$  per jaar binnen de rijbaan liggen en het groepsrisico verwaarloosbaar klein is.

### Luchtkwaliteit

De Eerste Kamer heeft op 9 oktober 2007 het wetsvoorstel voor de wijziging van de Wet milieubeheer goedgekeurd (Stb. 2007, 414). Met name hoofdstuk 5 titel 2 uit genoemde wet is veranderd. Omdat titel 2 handelt over luchtkwaliteit staat de nieuwe titel 2 bekend als de Wet luchtkwaliteit. Deze wet is op 15 november 2007 (Stb. 2007, 434) in werking getreden en vervangt het Besluit luchtkwaliteit 2005.

Ruimtelijk-economische besluiten die "niet in betekenende mate" bijdragen aan de concentraties in de buitenlucht van stoffen waarvoor bijlage 2 van de Wet milieubeheer een grenswaarde bevat, worden niet langer, zoals voorheen, individueel getoetst aan die grenswaarden. Als gevolg daarvan kunnen tal van kleinere projecten doorgang vinden, ook in situaties waar nog niet aan de grenswaarden wordt voldaan. De effecten van deze projecten op de luchtkwaliteit worden verdisconteerd in de trendmatige ontwikkeling van de luchtkwaliteit, zoals beschreven in het Nationaal Samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit (NSL).

Bij besluitvorming is het dus van belang om te bepalen of een initiatief "niet in betekenende mate" bijdraagt aan de luchtkwaliteit. In de algemene maatregel van bestuur Niet in betekenende mate (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM) zijn uitvoeringsregels vastgelegd die betrekking hebben op het begrip NIBM. Voor de periode tussen het in werking treden van de Wet luchtkwaliteit en het verlenen van derogatie door de EU is het begrip "niet in betekenende mate" gedefinieerd als 1% van de grenswaarde voor  $\text{NO}_2$  en  $\text{PM}_{10}$ . Na verlening van derogatie wordt de definitie van NIBM verschoven naar 3% van de grenswaarde. In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze gevallen kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden.

Vooralsnog geldt dat voor woningbouwlocaties voor maximaal 500 woningen (in geval van één ontsluitingsweg) of 1000 woningen (in geval van twee ontsluitingswegen met een gelijkmatige verkeersverdeling) geen beoordeling op luchtkwaliteit meer hoeft plaats te vinden. Onderhavig plan blijft ruimschoots onder deze drempelwaarden, zodat het aspect luchtkwaliteit geen belemmeringen met zich meebrengt.

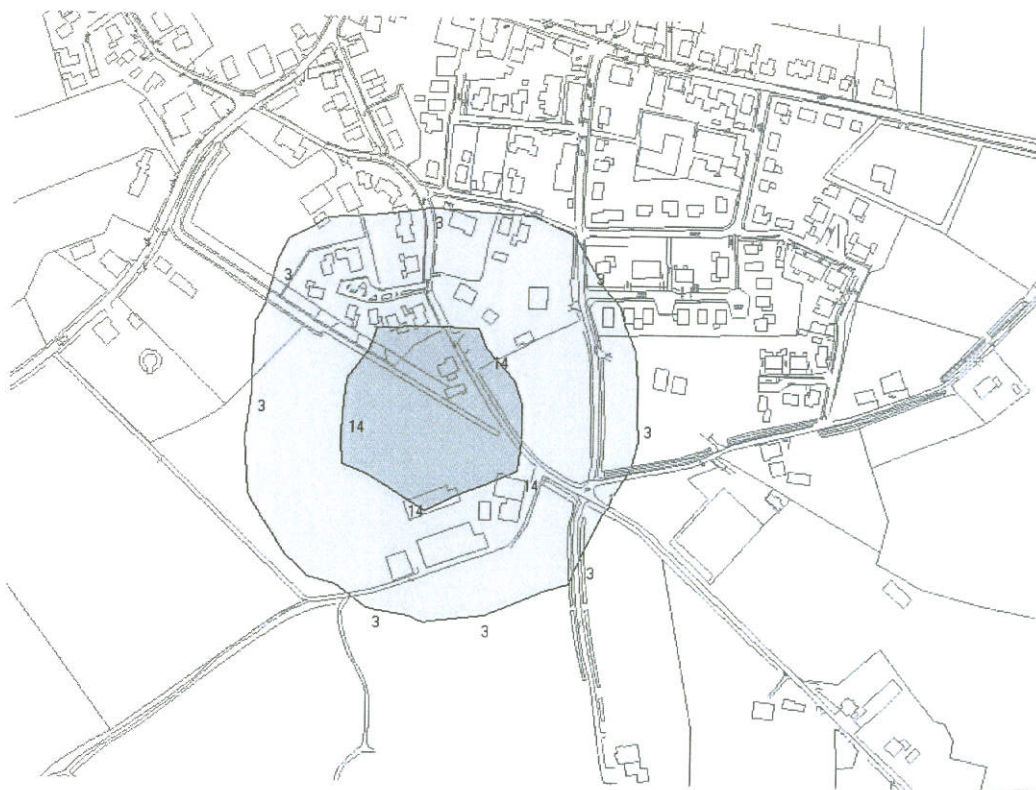
## **Conclusie**

(Agrarische) bedrijvigheid in de omgeving vormt geen belemmering voor de voorgestane woningbouw aan de Meiweg te Geesteren. Ook de milieuaspecten externe veiligheid en luchtkwaliteit vormen wat dat betreft geen belemmering.

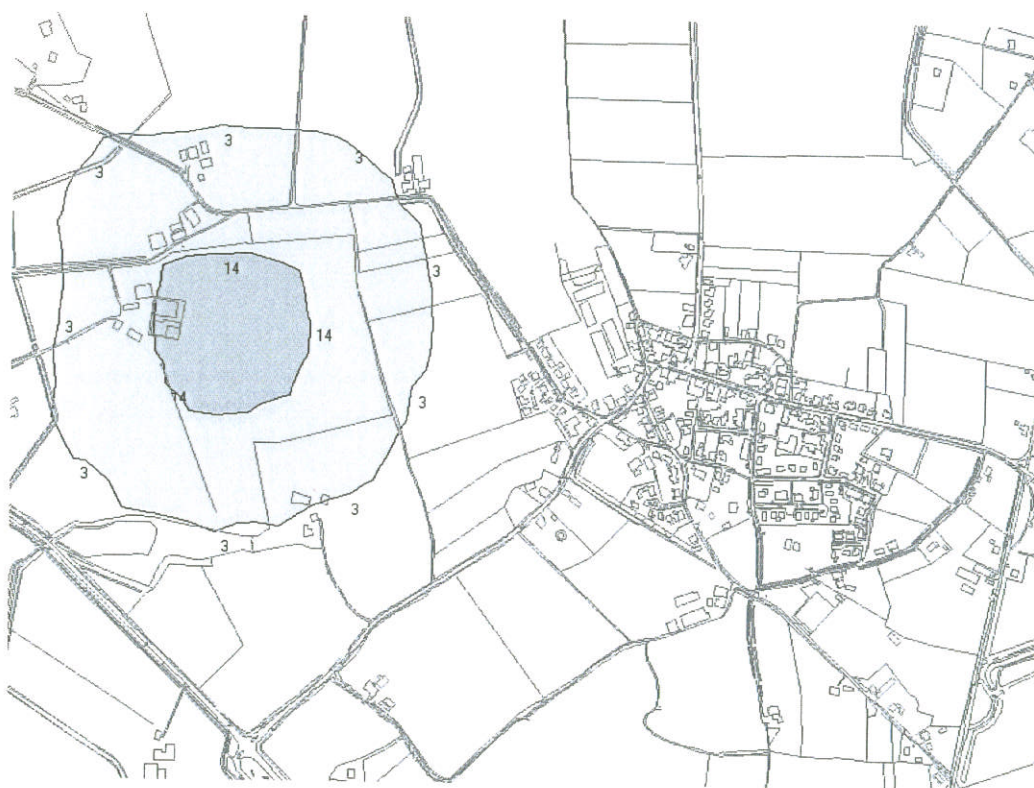


## BIJLAGE 1 Resultaten V-Stacks Gebied

### Geurcontouren bedrijf Morsweg 30 (hoekpunt agrarisch bouwperceel)



### Geurcontouren bedrijf Slaapweg 4a (hoekpunt agrarisch bouwperceel)









■ = woningbouwlocatie ■ = verhouding (vergoedingplichtig) ■ = verhouding (meldingsplichtig) ● = niet-agrarisch

Schaal 1:5000







